خبر

سازمان گزارشگران بدون مرز فاش کرد
سفر بی‌سابقه به عربستان

● سازمان گزارشگران بدون مرز فاش کرد عربستان سعودی در اقدامی کم‌سابقه و در راستای تعامل با منتقدان وضعیت حقوق بشر در این کشور، بهار سال جاری پذیرای یک هیئت نمایندگان این گروه حقوق‌بشری در خاک خود بوده است. به نوشته روزنامه واشنگتن پست، دبیر کل گروه «گزارشگران بدون مرز» فاش کرد، این هیئت متشکل از چهار نفر در ماه آوریل به عربستان سفر کرده و در این سفر با مقام‌های ارشد عربستانی ازجمله دادستان کل و وزیر دادگستری عربستان ملاقات کرده است.

کریستوف دِلوآر، دبیر کل گروه گزارشگران بدون مرز، برای نخستین‌بار در اظهارنظرهایی علنی گفت: اعضای این هیئت نمایندگی خواستار تحقیقاتی جامع درباره قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد حاکمیت عربستان در شهر استانبول شده و خواستار آزادی فوری و بی‌قیدوشرط دست‌کم ۳۰ خبرنگار از زندان‌های عربستان شدند و تأکید کردند که از نظر «گزارشگران بدون مرز» این خبرنگاران ناعادلانه در عربستان زندانی هستند.

او گفت: دعوت از این هیئت برای نخستین‌بار از جانب دولت عربستان صورت گرفته و سطح دسترسی اعضای این هیئت در سفرشان به عربستان بسیار کم‌سابقه بوده است. بااین‌حال این گروه بعد از انجام این سفر آن را مسکوت گذاشت و امیدوار بود مقامات عربستان در ماه‌های بعد از آن اقدام به آزادی دست‌کم تعدادی از روزنامه‌نگاران زندانی و احتمالا به مناسبت ماه رمضان کنند.

اما به گفته دِلوآر، ماه رمضان هم تمام شد و چندین هفته اَز پایان آن گذشته و هنوز اتفاقی نیفتاده و خبرنگاری نیز آزاد نشده است. او در این اظهارنظرهای خود در توضیح تصمیم این گروه برای صحبت علنی درباره این سفر خاطرنشان کرد: ما نیاز به اقدامی عملی داریم.

این در حالی است که مقامات عربستان بارها به صحبت‌ها و اقدامات گروه‌های حقوق‌بشری در انتقاد از سوابق حقوق‌بشری کشورشان حمله کرده و کمپین‌های آنها را زیان‌بار خوانده‌اند.

این تعامل خصوصی گروه گزارشگران بدون مرز با دولت عربستان و وضعیتی که بعد از سفر آنها به عربستان به وجود آمد، ثابت می‌کند که درحال‌حاضر تاکتیک‌های جایگزین نیز در قبال عربستان بی‌ثمر هستند و همچنان مقامات عربستانی تحت رهبری محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان، به تعقیب مخالفان این کشور پرداخته و آزادی بیان را سرکوب می‌کنند. دولت عربستان هنوز درباره این خبر واکنش نشان نداده است.

نمایندگان گروه گزارشگران بدون مرز فهرستی از فعالان رسانه‌ای به‌زندان‌افتاده در عربستان را به مقامات این کشور دادند که شامل چندین خبرنگار و شهروند-روزنامه‌نگار بوده است و یکی از این افراد یک خبرنگار یمنی‌تبار به نام «مروان المریسی» بوده و بعد از این سفر نمایندگان سازمان گزارشگران بدون مرز به عربستان، توانست در پی چندین ماه بی‌خبری از محل نگهداری‌اش، با خانواده خود تماس بگیرد و ظاهرا این تنها دستاورد این سفر تاکنون بوده است.

تهدید ائتلاف صدر علیه عبدالمهدی
فرصت تو یک سال است

● یکی از اعضای ائتلاف سائرون اعلام کرد عملکرد دولت در گذشته به‌ویژه در زمینه خدمات‌رسانی و مبارزه با فساد ضعیف بوده و برای انجام تعهداتش فقط یک سال فرصت دارد. به گزارش ایسنا به نقل از سومریه نیوز، سلام الشمری، از اعضای ائتلاف سائرون (وابسته به مقتدی صدر) و عضو پارلمان عراق، در بیانیه مطبوعاتی نوشت: مردم عراق به این نتیجه رسیده‌اند که دولت باید پیش از ورود در هر کاری، اصلاحات ملموس و سریعی را صورت دهد. مردم از وعده و وعیدها و زمان‌دادن‌ها آن‌هم بدون اجرای واقعی تعهدات به‌ویژه در زمینه خدمات‌رسانی که نیازمند آمادگی کامل وزارتخانه‌ها و نهادهای متعدد است، خسته شده‌اند.

این عضو ائتلاف سائرون که بزرگ‌ترین فراکسیون را در اختیار دارد، افزود: نخست‌وزیر و دولت باید یک تعامل واقعی با مطالبات مردم داشته باشند و به پاسخ‌های ناقص اکتفا نکنند و بدون دادن راه‌حل‌های موقتی، آشکارا این مطالبات را محقق کنند.

الشمری گفت: ائتلاف سائرون نماینده حقیقی اقشار زیادی از مردم است و دولت را تحت فشار قرار خواهد داد تا به آنچه متعهد شده است، عمل کند و فرصت دیگری به این دولت نخواهد داد. او در پایان گفت: ائتلاف سائرون یک سال به نخست‌وزیر برای اجرای تعهداتش مهلت داده و سپس عملکرد او را ارزیابی می‌کند؛ اما به صورت کلی عملکرد دولت در دوره گذشته به‌ویژه در زمینه خدمات‌رسانی و مبارزه با فساد ضعیف بود.

از «رابطه خاص» بریتانیا و ایالات متحده دیگر خبری نیست
سایه «داروک» بر مناظره جانسون و هانت

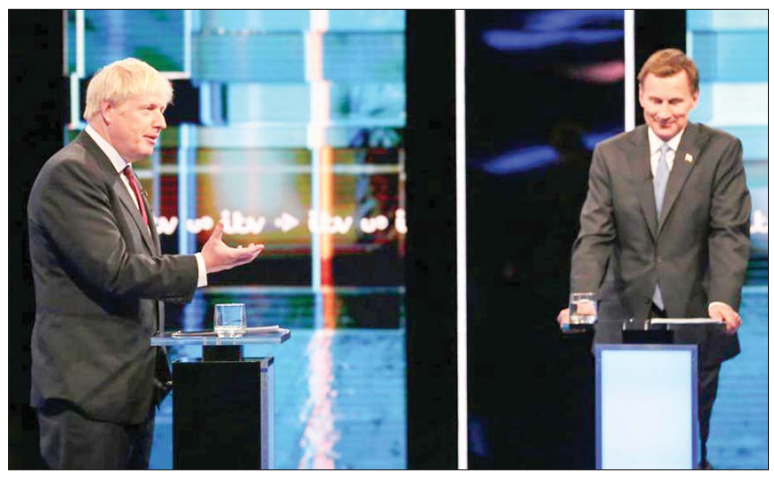

تنش روزهای اخیر در رابطه بریتانیا و ایالات متحده، به اندازه‌ای مورد توجه رسانه‌های دو کشور قرار گرفته است که به مهم‌ترین موضوع اولین مناظره نامزدهای نخست‌وزیری بریتانیا تبدیل شد. بوریس جانسون و جرمی هانت، وزیران خارجه سابق و فعلی بریتانیا که بیشترین بخت را برای جانشینی ترزا می، نخست‌وزیر این کشور دارند، هر کدام با نگاهی متفاوت به رابطه بریتانیا و ایالات متحده، تنش دیپلماتیک اخیر بر سر یادداشت‌های کیم داروک سفیر بریتانیا در آمریکا را مورد توجه قرار دادند.دونالد ترامپ در روزهای گذشته و پس از آنکه داروک در یادداشت‌های خود، وضعیت کاخ سفید را بحرانی و پرآشوب توصیف کرده بود، سفیر بریتانیا را «حواس‌پرت و احمق» خطاب قرار داد و سپس حمایت همه‌جانبه ترزا می، نخست‌وزیر مستعفی بریتانیا، از داروک را نیز «اقدامی احمقانه» خواند.جرمی هانت که در حال حاضر وزیر خارجه بریتانیاست، در مناظره با جانسون که از حامیان سرسخت ترامپ محسوب می‌شود، اظهارات رئیس‌جمهور ایالات متحده را «غیرقابل قبول» دانست و وعده داد داروک را تا ماه ژانویه ۲۰۲۰ که دوره مأموریتش در واشنگتن به پایان می‌رسد، در سمت خود حفظ خواهد کرد.

بوریس جانسون که در سال‌های گذشته وزیر خارجه بریتانیا بود و در حال حاضر بیشترین بخت را برای کسب سمت نخست‌وزیری این کشور دارد و از زمان روی کارآمدن دونالد ترامپ به تمجید از رئیس‌جمهور ایالات متحده پرداخته است، با اشاره به رابطه خوب خود با کاخ سفید و نزدیک‌بودن زمان خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، خواستار آن شد این مشاجره، تأثیری بر روابط لندن - واشنگتن نداشته باشد.

نوع رابطه لندن و واشنگتن که همواره از آن به عنوان «رابطه خاص» یاد شده است، پس از خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا نه تنها مورد توجه ویژه این دو نامزد نخست‌وزیری این کشور قرار دارد، بلکه موضوعی است که بارها مورد بحث مقام‌های ارشد دو کشور قرار گرفته یا رسانه‌ها به آن پرداخته‌اند. دونالد ترامپ هم بارها با حمایت از برگزیت وعده داده است با خروج لندن از اتحادیه اروپا، قراردادهای اقتصادی و تجاری «شگفت‌انگیزی» با لندن به امضا خواهد رساند تا اقتصاد بریتانیا چندان تحت تأثیر برگزیت قرار نگیرد.

این وعده‌های ترامپ در حالی بارها تکرار شده است که در فرصت حدود چهارماهه تا اولتیماتوم ۳۱ اکتبر ۲۰۱۹، نرخ برابری پوند در برابر دلار آمریکا به کمترین میزان در دو سال اخیر خود رسیده تا نگرانی‌ها نسبت به چشم‌انداز اقتصادی بریتانیا پس از برگزیت همچنان تداوم داشته باشد.«نایجل شین والد»، سفیر پیشین بریتانیا در آمریکا، درباره تنش اخیر ایجادشده میان دو کشور می‌گوید: «واکنش دونالد ترامپ به علنی‌شدن یادداشت‌های داروک درباره وضعیت این روزهای کاخ سفید بر ارزیابی‌ها و تفاسیر سفیر بریتانیا در ایالات متحده صحه گذاشت. اگر واقعا رابطه سال‌های اخیر لندن و واشنگتن همان‌گونه که می‌گویند خاص و ویژه بود، اتفاقات و رایزنی‌های پشت پرده سیاسی و دیپلماتیک مانع از انتشار یادداشت‌هایی می‌شد که این‌گونه خشم ترامپ را برانگیخت. واقعیت این است که رابطه کنونی بریتانیا و ایالات متحده این روزها و در پی بحران برگزیت و نیز سیاست‌ها و شخصیت رئیس‌جمهور فعلی آمریکا با چالش‌ها و تقابل‌های زیادی روبه‌روست. به همین دلیل عملی‌شدن قراردادهای تجاری که ترامپ وعده داده نیز بسیار خوشبینانه و دور از واقعیت است».

آنچه در روزهای اخیر میان لندن و واشنگتن گذشته، فشارها بر بوریس جانسون را افزایش داده است، چراکه او به عنوان مهم‌ترین حامی ترامپ و سیاست‌هایش شناخته می‌شود. این فشارها باعث شده جانسون در مناظره با هانت، از مواضع پیشین خود عقب‌نشینی کند و بپذیرد لندن برای تعیین سفیر در واشنگتن باید منافع خود را بیش از جو حاکم بر کاخ سفید مورد توجه قرار دهد.موضوع دیگری که باعث جدل جرمی هانت و بوریس جانسون شد، برگزیت و مهلت رو به پایان بریتانیا برای خروج از اتحادیه اروپا بود. جانسون بارها در اظهارات خود گفته بود حتی اگر تا ۳۱ اکتبر ۲۰۱۹ هیچ توافقی میان بریتانیا و اتحادیه اروپا حاصل نشود، او به عنوان نخست‌وزیر، اقدام به خروج از اتحادیه اروپا خواهد کرد. هانت از این موضع رقیب خود انتقاد کرد و خروج بدون توافق را تهدیدی جدی برای اقتصاد بریتانیا دانست. اما جانسون در پاسخ به این انتقادها به تغییر موضع هانت اشاره کرد و گفت «باید تغییر موضع شما را ستایش کنم چراکه در سال ۲۰۱۶ شما علیه برگزیت کمپین تشکیل دادید و امروز از خروج با توافق حمایت می‌کنید». با اینکه جانسون از دادن پاسخ به انتقادهای هانت طفره رفت اما موضع‌گیری‌ها و اظهارات سال‌های اخیر او در قبال برگزیت و رابطه با ایالات متحده این احتمال را تقویت می‌کند که انتخاب جانسون به عنوان نخست‌وزیر بریتانیا دقیقا همان چیزی است که ترامپ می‌خواهد چراکه با نفوذی که روی جانسون دارد، می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های او اثرگذار باشد.موضوع درز یادداشت‌های سفیر لندن در واشنگتن، در افکار عمومی بریتانیا هم واکنش‌هایی در پی داشت. بر اساس نظرسنجی‌های انجام‌شده، اکثریت سؤال‌شوندگان از انتشار این یادداشت‌ها ناراضی بودند و آن را نقض اطلاعات محرمانه دولت‌ها می‌دانستند. اما گروهی دیگر نیز اعتقاد داشتند دیدگاه‌های سیاسی سفیر بر واقعیت موجود تأثیر گذاشته است.بخشی از این یادداشت‌ها که روز یکشنبه در یکی از روزنامه‌های عامه‌پسند بریتانیا منتشر شد، به سیاست «آشفته و بی‌حساب‌وکتاب» دولت ترامپ در قبال ایران اشاره داشت. سفیر بریتانیا در یکی از یادداشت‌هایش با اشاره به پیام تهدیدآمیز واشنگتن به تهران در پی ساقط‌شدن پهپاد خود، وجود چنین پیامی را از اساس زیر سؤال برده است. هنوز مشخص نیست این یادداشت‌ها از چه طریق به‌دست رسانه‌ها افتاده است اما روزنامه نیویورک‌تایمز می‌گوید فردی که این یادداشت‌ها را به روزنامه بریتانیایی ارسال کرده، به‌خوبی می‌دانسته است ترامپ نسبت به این موضوع واکنش تندی نشان خواهد داد و خواستار تغییر سفیر بریتانیا در ایالات متحده خواهد شد. فرد ارسال‌کننده هم دقیقا با همین انگیزه که سفیر بعدی بریتانیا همسوتر با کاخ سفید باشد، دست به چنین اقدامی زده است.

کریستوفر میلر، یکی دیگر از سفرای سابق بریتانیا در آمریکا، می‌گوید: «استنباط من این است که این تنش تا زمان انتخاب جانشین ترزا می فرو می‌نشیند و نخست‌وزیر جدید بریتانیا می‌تواند بدون فشار درباره سفیر آینده لندن در واشنگتن تصمیم‌گیری کند. حتی افراطی‌ترین هواداران برگزیت نیز نمی‌خواهند در این ماجرا بازیچه ترامپ قرار گیرند».

کناره‌گیری داروک

فشارهای دونالد ترامپ سرانجام نتیجه داد و روز گذشته «کیم داروک»، سفیر بریتانیا در ایالات متحده که از سال ۲۰۱۶ به این سمت انتخاب شده بود، از مقام خود کناره‌گیری کرد. داروک گفته است در شرایط فعلی امکان ادامه فعالیت ندارد و برای جلوگیری از بدترشدن تنش میان ایالات متحده و بریتانیا از سمت خود کنار می‌رود. دونالد ترامپ پس از انتشار یادداشت‌های داروک که سیاست‌های کاخ سفید را «آشفته و بدون منطق» دانسته بود، اعلام کرد دیگر با سفیر بریتانیا کار نخواهد کرد و در هیچ مراسمی از او دعوت نخواهد شد. ترزا می روز گذشته و در نامه خود به پارلمان بریتانیا برای اعلام کناره‌گیری داروک، از این اقدام ابراز تأسف کرد.

گام بعدی امارات بعد از خروج بخشی از نیروهایش در یمن
تقسیم حوزه‌های نفوذ

هفته گذشته امارات با سروصدای رسانه‌ای فراوان بخشی از نیروهای خود را از یمن بیرون کشید؛ اما اکنون برخی ناظران می‌گویند اقدام امارات در واقع خروج بخشی از نیروهایش از برخی مناطق و ارسال نیروهای تحت کنترل خود به مناطق مشخص دیگری در یمن است. هم‌زمان با خبر خروج بخشی از نیروهای اماراتی از یمن، گزارش‌ها حاکی از آن است که شورای انتقالی یمن تحت حمایت مالی و راهبردی امارات، تجهیزات نظامی خود را به استان شبوه یمن منتقل کرده است. امارات مدتی است در تغییر موضعی تاکتیکی، نیروهای خود را به سمت جنوب یمن کشانده است. براساس گزارش‌ها نیروهای «النخبه الشبوانیه» که از سوی امارات تأسیس شده و تحت حمایت این کشور است، پیش‌تر برای مقدمات مرحله بعدی نبرد به میدان‌های نفتی استان شبوه فرستاده شدند تا ساختار اقتصادی مناسب را برای دولتی فراهم کنند که قرار است در جنوب یمن مستقر شود. امارات متحده عربی به‌تازگی نیروهای خود را به بندر بلحاف فرستاده بود که در زمینه صادرات گاز طبیعی بسیار اهمیت دارد. آن‌طورکه ناظران می‌گویند اعزام این نیروها با هدف جلوگیری از صادرات گاز انجام شده، به‌نحوی‌که دولت یمن قادر به مقابله با چالش‌های اقتصادی خود نباشد. ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی و امارات متحده عربی همچنان دولت یمن را ضعیف نگه داشته‌اند تا بتوانند اهداف خود را در این کشور پیاده کنند و دولتمردان یمن را وابسته به خود نگه دارند. تحلیلگران می‌گویند امارات متحده عربی وارد دومین مرحله عملیات خود در یمن شده است و پس از شکست طرحش در جزایر سُقُطری در دهانه خلیج عدن حالا به‌دنبال برنامه خراب‌کارانه‌ای است که دولت‌های محلی استان‌های جنوبی را تضعیف کند و در نهایت کودتایی را علیه آنها شکل دهد. یکی از این استان‌ها، استان شبوه است که به‌دلیل موقعیت استراتژیکش به پایگاه مهمی برای امارات بدل شده و علاوه بر گاز و نفت، بنادری حیاتی برای صادرات دارد. به باور برخی ناظران خروج نیروهای امارات از بخش‌هایی از یمن واجد منافع سیاسی و نظامی نیست و فقط عربستان سعودی را در موقعیت دشوار قرار می‌دهد، بااین‌حال مقامات امارات در زمان اعلام خروج نیروهای خود از بخش‌هایی از یمن گفته بودند این تغییر تاکتیکی با هماهنگی عربستان سعودی انجام شده است. مقام اماراتی در گفت‌وگو با خبرنگاران در دوبی گفته بودند برنامه خروج نیروهای اماراتی از یمن بیش از یک سال است که با هماهنگی و اطلاع عربستان سعودی برنامه‌ریزی شده بود. این در حالی است که ظاهرا این خروج بدون هماهنگی دولت یمن انجام شده است. چند روز پیش از خروج نیروهای اماراتی و تجهیزات نظامی این کشور از شهر جنوب عدن و ساحل عربی دریای سرخ، این کشور خروج نیروهای خود را از شهر مرکزی مارب هم شروع کرده بود. به گفته منابع دولتی، این تحولات ناگهانی بدون هماهنگی دولت قانونی و ارتش یمن انجام شده بود. این موضوع سؤال‌هایی را درباره دلایل ابوظبی برای برداشتن چنین گامی و زمان‌بندی و انگیزه‌های این کشور برانگیخته است. به‌گفته علی الدهاب، کارشناس نظامی یمنی، درحال‌حاضر این خروج فراگیر با چند هدف و نیروی محرک صورت گرفته است. آن‌طورکه الدهاب می‌گوید یکی از این انگیزه‌ها به شکل‌دهی دوباره دستاوردهای جنگی و تقسیم حوزه‌های نفوذ در یمن مربوط است، به‌ویژه بعد از شکاف میان گفتمان رسانه‌ای غیررسمی عربستان سعودی و امارات متحده عربی. علی الدهاب بر این باور است که شهر مارب در مقابل حوثی‌ها بی‌دفاع گذاشته شده بود و ارسال نیروهای اماراتی به این شهر ممکن است در راستای کودتایی علیه حاکمان آنجا و راضی‌کردن متحدان امارات و دیگر هم‌پیمانانش در کنگره مردمی عمومی و شورای انتقالی باشد.

از سوی دیگر جیمز دورسی، کارشناس امور عربستان، خروج نیروهای اماراتی را بیان‌کننده اختلاف‌های این کشور و عربستان سعودی می‌داند و می‌گوید: امارات با اتخاذ تصمیم کاهش و خروج بخشی از نیروهایش از یمن، اختلافاتش با عربستان را علنی می‌کند هرچند ائتلافش با این کشور را در معرض خطر قرار نخواهد داد.

به گفته این کارشناس، امارات همچنین به‌دنبال افزایش آمار قربانیان غیرنظامی در این جنگ، از جایگاه بین‌المللی‌اش نگران است و در صورت خروج اماراتی‌ها از مناطق اصلی یمن، نیروهای محلی که توسط این کشور آموزش دیده‌اند و تعداد آنها حدود ۹۰ هزار جنگجو تخمین زده می‌شود، اهداف امارات را در این کشور ادامه می‌دهند. یک منبع یمنی هم با تأیید این گمانه گفته است امارات ده‌ها هزار نیروی یمنی را در استان‌های جنوبی یمن و به‌ویژه عدن، المکلا و شبوه برای مبارزه با القاعده و داعش آموزش داده است و اماراتی‌ها نمی‌توانند از جنگ یمن عقب‌نشینی کنند و نیروهای آنها همچنان در مواضع و استان‌های مختلف حضور دارند. این در حالی است که خالد الفرح، معاون سخنگوی ارتش ملی یمن هم تأیید کرده است که نیروهای سعودی به‌زودی جایگزین نیروهای اماراتی و نیروهای ارتش یمن می‌شوند.

در همین حال برخی هم به هزینه‌های سیاسی و اقتصادی جنگ یمن برای امارات اشاره می‌کنند و با نگاهی متفاوت بر این باورند که خروج نیروهای اماراتی‌ها از بخش‌هایی از یمن مقدمه خروج کامل این کشور از این جنگ پرهزینه است.

رویداد

بن‌سلمان در تقابل با اردوغان

● یک منبع سعودی به سایت مصری «عربی ۲۱» گفته است که محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان، متقاعد شده که آنکارا تمایلی به آرام‌کردن جو در ارتباط با پرونده قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی ندارد و به همین دلیل سیاست مقابله با رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه و دولت این کشور را اتخاذ کرده است.

پیام‌های محرمانه میان رام‌الله و واشنگتن

● روزنامه «یسرائیل هیوم»، به نقل از یک مقام ارشد در رام‌الله نوشت: به منظور اصلاح امور و پایان‌دادن به قطع روابط محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا و تیمش؛ یعنی جرد کوشنر، داماد و مشاور ارشدش و جیسون گرینبلات، فرستاده ترامپ به خاورمیانه، اخیرا پیام‌هایی میان رام‌الله و واشنگتن ردوبدل شده است.

تهدید با اس-۴۰۰

● رئیس‌جمهوری ترکیه تأکید کرد که کشورش اگر در معرض حمله‌ای قرار گیرد، از سامانه موشکی اس-۴۰۰ استفاده خواهد کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه روسیا الیوم، رجب طیب اردوغان به خبرنگاران گفت: ما حق داریم در صورت نیاز در هر زمان یا مکانی از این سامانه استفاده کنیم و در صورتی که مورد حمله قرار بگیریم از آن استفاده خواهیم کرد.

سومین رئیس موقت در پنتاگون

● پنتاگون تأیید کرد، با انتخاب وزیر دفاع آتی آمریکا و آغاز روند بررسی او در سنا، مارک اسپر باید از سمتش به‌عنوان سرپرست موقت استعفا دهد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری سی‌ان‌ان، ریچارد اسپنسر موقتا وزیر دفاع آمریکا می‌شود و سومین شخصی است که از ماه ژانویه به پنتاگون می‌رود.

حفظ حرمت مردم گرجستان به شیوه پوتین

● پس از حمایت پارلمان روسیه از وضع تحریم علیه گرجستان، رئیس‌جمهور روسیه مخالفت خود را با این اقدام اظهار کرده است. او گفت: در مورد تحریم‌ها علیه گرجستان، من به دلیل حفظ احترام مردم این کشور، این کار را نخواهم کرد.